

YTTRANDE

Datum
2023-05-23

Ert datum

Dnr
STY 2023–180

Er referens
LI2023/01973

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Tullverkets remissvar gällande kommissionens förslag om (1) nytt körkortsdirektiv och (2) direktivet om vissa körkortsåterkallelser effekt inom unionen

Tullverket har granskat kommissionens förslag mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Tullverkets ställningstagande

Tullverket avstyrker förslaget om en 0,00-promillesgräns för förare under provotid. Tullverket ställer sig positivt till kommissionens förslag i övrigt och ser att EU närmar sig Sveriges inställning i många frågor gällande trafiksäkerhet.

Sverige tillämpar redan idag bland de lägsta straffbarhetsgränserna inom hela EU: 0,20 g/ml för blod och 0,10 mg/L för utandningsluft. Det svenska provtagningssystemet är effektivt, pålitligt, stabilt och accepterat bland allmänheten. Att börja tillämpa en 0,00-promillesgräns skulle medföra stora problem. Det finns ingen utandningsutrustning som med säkerhet klarar av att mäta upp en nollnivå av alkohol. I princip nyktra personer skulle behöva tvingas tas in för blodprov vid minsta upptäckt av alkohol, vilket vore ineffektivt och orimligt ur både myndigheternas och den enskildes perspektiv. Förslaget skulle också innebära stora tekniska svårigheter med utandningsutrustningen som idag är kalibrerad utifrån 0,10 mg/L för utandningsluft, med inbyggda säkerhetsavdrag. Det går inte att kalibrera systemet på ett bra sätt för att tillämpa 0,10 mg/L för vissa förare och 0,00 för andra. Förslaget skulle därmed kunna innebära att dubbla utandningsinstrument måste medföras vid kontroll med olika kalibreringar, till stora införskaffningskostnader. Mot den bakgrunden avstyrker Tullverket förslaget om en 0,00-promillesgräns för förare under provotid och anser att nuvarande regelverk bör gälla även fortsatt.

Därutöver vill Tullverket lämna följande synpunkter. Tullverket bedriver idag förundersökningar gällande misstänkta rattfyllerier som upptäcks i den fysiska kontrollen vid Sveriges gränser. Tulltjänstemän har även enligt 7 kap. 4 § körkortslagen (1998:488) rätt att besluta om omhändertagande av körkort i samband med de kontrollerna. I den pågående tullbefogenhetsutredningen (Fi 2021:04, SOU 2022:48) föreslås även att verket ska få befogenhet att leda förundersökning om misstänkt olovlig körning. Idag redovisas de ärendena till Polismyndigheten. Kommissionens förslag, om bland annat e-körkort och

återkallande av körkort med verkan i hela EU, kommer alltså att påverka Tullverket i stor grad.

Vid genomförande av direktiven kommer bland annat en genomlysning av körkortslagen att behöva göras. Enligt lagen har polisman idag rätt:

- att begära överlämnad körkort eller identitetshandling för kontroll (3 kap. 15 och 15 a § §),
- att hindra fortsatt färd av fordon om det körs i strid mot lagen, till exempel vid avsaknad av giltigt körkort (5 kap. 8 §), och
- att omhänderta körkort på grund av bland annat rattfylleri eller om körkortet är ogiltigt (5 kap. 7 § och 7 kap. 4 §).

Dessa befogenheter har inte en tulltjänsteman enligt körkortslagen, förutom gällande omhändertagande på grund av rattfylleri. Förslag om att ge tulltjänstemän dessa befogenheter finns inte heller i tullbefogenhetsutredningen. För att Tullverket effektivt ska kunna genomföra körkortskontroller av såväl fysiska som elektroniska körkort, bedriva förundersökningar gällande olovlig körning och kunna omhänderta ogiltiga körkort så krävs att en tulltjänsteman ges samma befogenhet som en polisman i dessa delar. Detta förutsätter att Tullverket får befogenheten att utreda olovlig körning.

Oaktat om Tullverket får behörighet att utreda olovlig körning eller inte så är kontroll av körkort redan idag en viktig del av tulltjänstemännens arbete med att identifiera människor i samband med rattfylleri- och tullkontroll. Om elektroniska körkort ska införas i hela EU krävs därför att Tullverket får samma tillstånd, tekniska möjligheter och tillgång till svenska och europeiska körkortsregister som Polismyndigheten kommer att få för att kunna kontrollera och verifiera äktheten av såväl fysiska som elektroniska körkort.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Fredrik Ekberg. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Johan Norrman och rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

CHARLOTTE SVENSSON

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se